

Цијена:

За Прву Гору на годину 8 круна,
за по годину 4 круна.
За Аустро-Угарску, Босну и
Херцеговину на годину 12 круна,
за по годину 6 круна.
За остале земље годишње
90 франака у валути, за по годину
се 10 франака у валути.
Претплата се прима само у
год. и подугодишњим роковима.
Појединач. број 20 халера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље пошта-
ском упућеном, само и лепо-
средно административни „Гласа
Црногораца“ на Цетиње, а који
је наручије, г. Перу Рамца
познати, „К. Ц. агенту у Котор.“
Доплате се шаљу Уредништву
Густина се не враћају.
За огласе плаћа се: за сва-
ки редок или за број од пет
цифара по 4 халера на први
пут, а за сваки даљи пут по 2
халера.

Власник: Државна Штампарија

Изази суботом

Главни уредник: Милош Живковић

АДРЕСА

КОЈОМ ЈЕ

НАРОДНА СКУПШТИНА

САЗВАНА У ПРВИ РЕДОВНИ САЗИВ ЗА 18. ОКТОБАР 1906. ГОД. НА ЦЕТИЊУ
ОДГОВОРИЛА

НА ПРИЈЕСТОНУ БЕСЈЕДУ

ЊЕГОВОГ КРАЉЕВСКОГ ВИСОЧАНСТВА КЊАЗА И ГОСПОДАРА ЦРНЕ ГОРЕ НИКОЛЕ I

ВАШЕ КРАЉЕВСКО ВИСОЧАНСТВО

Ми, први уставни Народни Представници наше драге Домовине, дубоко захвални Вашем Краљевском Височанству на искреној добродошлицы, срећни смо што нам је у дио пало да Вам, уз топло поздравље драгога Вам народа, изразимо и осјећања своје и његове непоколебиве вјерности, и оданости.

Ова наша осјећања у толико су дубља и искренија, што је Ваше Краљевско Височанство, у сталној тежњи за народним добром, о прошлом Никољдану измијенило начин управљања државом, давши Земљи Устав, који је био неопходна потреба за грађански, културни и политички напредак драгог Вам народа.

Ваше Краљевско Височанство овим је потпуно било схватило потребу народну за препорокај нашег државног живота, што је Ваше Краљевско Височанство у Лучинданском прогласу на народ 1905. год. јасно изразило. И Ваше садање примјењивање најслободоумније уставности и ослањање на вољу Народног Представништва, задужило нас је највећом благодарношћу Вашем Краљевском Височанству са дубоким увјерењем да ће Ваше Краљевско Височанство бодро пратећи развој уставног доба и потребе његове, изаћи на сусрет Народног Представништву: не само да се очувају Уставом загарантована права народна, него и да се прошире у духу савремености и народних потреба.

На ово у толико више можемо рачунати што Ваше Краљевско Височанство, водећи бригу о Свом узвишеном првородном Сину, која је уједно и наша брига, упућује и нас, Народне Представнике, да за вријеме Ваше владавине урадимо све што урадити можемо и тиме прокрчимо пут нашем будућем Владару и његовим сарадницима за савршенији рад на свима пољима нашег уставног живота.

ВАШЕ КРАЉЕВСКО ВИСОЧАНСТВО,

Народно Представништво увјерења је, да само уставна и одговорна влада кадра је руководити пословима државним како то захтијевају интереси Круне и народа, те је особито захвално Вашем Краљевском Височанству, што је поменутој жељи Народног Представништва овом приликом на сусрет изашло, замјењујући непарламентарну потпуно парламентарном владом.

Народно Представништво очекује да ће садања парламентарна влада свој рад упутити у духу праве уставности, те жели у ту сврху ревизију закона, које су досадање владе Вашег Краљевског Височанства издале, а који због своје несавршености не одговарају потпуно духу Устава нити потребама и очекивањима народним.

Народно Представништво на првом мјесту жели изјаснити се колику важност придаје нарочито законима, којима се иде на то да се народу да начина и могућности за привредни и политички развитак. Задахнуто том мишљу Народно Представништво жељно очекује закон о јавним зборовима и удружењима и закон о самоуправним општинама, у чему Народни Представници виде камен темељац на којем ће народ засновати зграду грађанских слобода.

ВАШЕ КРАЉЕВСКО ВИСОЧАНСТВО,

Државно газдовање заслужује особиту пажњу Народног Представништва, али њему је јасно, да се досадањим управљањем није водило довољно рачуна о моћи народа ни о правичности у оптерећивању дацијама његове имовине и зараде. Стално економско опадање нашег народа, које се очигледно испољава у опасном по наш државни живот тражењу зараде изван земље, има свој коријен у неувиђаном вођењу унутрашње а нарочито финансијске политике. С тога Народно Представништво налази за пријекну потребу приступање разумном преображају целокупног финансијског система и преуређењу Државне Контроле, те да се одржава у равнотежи буџет државни.

Увиђајући, да је потребна што виша штедња на свима гранама државне управе, Народно Представништво зна, да шири државни рад изискује и више материјалних средстава, али се на нове терете не смије ни помишљати све донде, док се не ојача привредна снага наше земље, која је досада била просто занемарена.

Народно Представништво вели тако с тога, што увиђа, да су природна богатства наше земље таква и толика, да би према броју становништва могла задовољити потпуно народне потребе и побољшати његово стање. — А да се ово постигне потребно је: примјена савременог разумног обрађивања земље; натапање и сушење подводних земљишта, а нарочито Скадарског Језера, унапређење сточарства; оснивање привредних као и занатлиско-трговачких школа за образовање наше занатлиско-трговачке омладине; по-

дизање новчаних завода за кредит и штедњу; закључивање трговинских уговора са другим земљама; потпомагање индустријских предузећа; подржавање домаћих заната и радника; а нарочито трговински полет доношењем ваљаних трговачких закона и завођење трговачких судова у земљи, као и провођењем потребних путева за саобраћај и експлоатацију природних богатстава, те у то име Народно Представништво поздравља уређење пловидбе по Скадарском Језеру и грађење прве жељезнице, желећи да она буде наставак велике балканске жељезнице, која би — полазећи од Србије — ишла преко Старе Србије и Црне Горе и излазила у Бар на Јадранско море — једном ријечи: народ очекује од новог уставног доба оживљење своје економске снаге као вапијуће потребе.

Чиновничко питање најбоније је мјесто не само наше државне администрације него и нашега друштвенога стања. Од масе чиновника, које народ плаћа, један је дио непотребан, а други већином неспособан за своје положаје.

Потреба је и државна и друштвена да се смањи број чиновника и да се затвори пут неспремним и неисправним за државну службу, као и да се одреди степен образовања за чиновнике према положају и струкама. —

Исто толику важност Народно Представништво придаје законима, којима се народу осигурава лична и имовна безбједност, а нарочито правилно и брзо изрицање правде као насупрот потребе народне. Такође и административно уређење земље изискује темељно реформисање. Особито управљање поштом и телеграфом треба што прије уредити, тако како би се и у земљи и на страни подигао опали углед ове важне установе. —

Просвјета је таква, да се њен утицај на народ не осјећа у оној мјери колико је потребно. С тога је неопходно потребно ширење и добро уређење како основних тако средњих и других школа, јер — само добро уређена школа, спремна и осигурано учитељство, може тргнути народ из патријархалног дремежа и дати му добре грађане, савјесне службенике и храбре војнике, те Народно Представништво неће жалити труда да се основна и средња настава из темеља преуреди. —

Вјера, црква и служитељи олтара играли су видну улогу у очувању наше слободе и народности. То је светиња коју је народ до сада, а и по сада ће чувати, те ће и Народно Представништво настојати, да се божји домови и служитељи подигну на висину, на коју по свом светом позиву морају бити.

Народним Представницима особита је брига народно здравље, те у интересу очувања истог нада се да ће влада Вашег Краљевског Височанства ставити себи у задатак као хитну потребу уређење нашег санитета, као и правилан распоред љекарског особља у земљи. —

Црна Гора је била, јесте и треба да буде гнијездо српских јунака, и ми с радошћу констатујемо да нема жртава које народ не би поднио за спрему наше храбре војске и одржање урођеног јој витешког духа.

Законе, којима се уводи ред и дисциплина у војсци; којима се стаје на пут самовољи појединих часника; којима ће се тачно одредити када се Црногорац има сматрати као војник, и када као грађанин, — Народно Представништво са нестрпљењем очекује. —

ВАШЕ КРАЉЕВСКО ВИСОЧАНСТВО,

Народна Скупштина жели да су односи Црне Горе са свима државама стално исправни и пријатељски.

Народно Представништво жели да се у вођењу спољне политике свагда и у свакој прилици најодлучније иде на то да се потпомогну праведне тежње наших потлачених сународника изван наших граница — да дођу до својих човјечанских и националних права. У овом правцу Народно Представништво жели да између двије српске слободне земље — Црне Горе и Србије — буде потпуна солидарност. Јер одржавање чврстих и сталних братских веза са једнокрвном браћом у Краљевини Србији гаранција је боље будућности српскога племена, и само у тој вези можемо гледати остварење наших заједничких идеала и заштиту наших народносног интереса. —

Народна Скупштина потпуно је увјерена у непоколебivu заштиту и наклоност моћне словенске Империје Русије према Црној Гори; и тежња да се одрже искрене везе с њом, најживља је жеља нашега народа, који је у томе вазда био с Вама и Вашим пресима, Господару.

Народна Скупштина нада се одржавању пријатељских веза са осталим балканским државама и жели да те везе буду што чвршће, особито са Књажевином Бугарском. —

Узвишени Владар сусједне Аустро-Угарске Монархије увијек је Вашем Краљевском Височанству указивао знаке пријатељства и топлог пријема, у чему Народна Скупштина гледа сталне односе пријатељства сусједне царевине. Она је задовољна, што поред представника моћних, нама увијек пријатељски наклоњених велесила: Француске, Енглеске и Италије, види при Вашем Двору и представнике Царевине Њемачке и Савезних Држава Сјеверне Америке. —

Народно Представништво жели да се одрже добри односи и пријатељство са сусједном Отоманском Царевином, и нада се да ће влада Његовог Императорског Величанства Султана у споразуму са владом Вашег Краљевског Височанства учинити да би се у будуће избјегли догађаји, слични љетошњима, на источној граници наше Домовине.

ВАШЕ КРАЉЕВСКО ВИСОЧАНСТВО,

Народно Представништво потпуно појимље, да је потребно много рада, енергије и истрајности за извршење овако замашног државног задатка. Али оно ће све своје силе уложити да заједно са парламентарном владом приступи извршењу рада на корист Круне и народа, а тврдо је увјерено да ћете Ви употребити сву своју освједочену државничку мудрост, као најјачу потпору њему, на путу за добро наше Домовине. —

У тој непоколебивој вјери, први Народни Представници, приступајући раду, одушевљено поздрављају Ваше Краљевско Височанство, првог уставног Владара Црне Горе, са општенородним ускликом:

Живио Господару!

Живио Твој Узвишени Син Његово Краљевско Височанство Престолонашљедник Данило!

Живио Владалачки Дом!

Живјела Црна Гора. —

На Цетињу, 19. новембра 1906.

Секретари:

ЉУБ. А. БАКИЋ с. р.

МИЛИЈА ПАВИЋЕВИЋ с. р.

Предсједник Народне Скупштине,
Војвода ШАКО ПЕТРОВИЋ с. р.

Потпредсједник,
ГАВРИЛО ЦЕРОВИЋ с. р.